

προυσία του όυτε τὰ δικιώματά του γὰ ἐμποδίζουν τίς γνήσιες δημοκρατικές ἀρχές (μόνο ἀρλοικιστάξιδες δημοσιολόγοι μποροῦν νὰ πιστεῦουν, πὼς ἅμα ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δὲν εἶναι Βασιλιάς ἀλλὰ ἰστός, ἐκλεγμένος κάθε πέντε ἢ ἑπτὰ χρόνια, ἔγινε σπουδαία μεταβολή, ἄλλως τε θάρθει κι αὐτὸ τὸ φρούτο μιά μέρα καὶ στὸν τόπο μᾶς, χωρὶς νὰλλάξουν αἰσθητὰ οἱ ἄλλες σι νῆρες τῆς πολιτειακῆς ζωῆς, γιατί μερικοὶ Οὐάιλσονες καὶ Πουανκαρέδες μπορεῖ νὰ εἶναι πιὸ ἐπικίνδυνοι ἀπὸ τοὺς Γουλιέλμους). Αὐτὸ περιμένουν πάντα τὸ μεσοία (μὲ μικρὸ καὶ μὲ κεφαλιὸ γράμμα) καὶ θέλουν νὰ φύγει ὁ Κωσταντίνος. Εἶναι οἱ... δημοκράτες τῆς μεγάλης πολιτικῆς. Μὰ ὑπάρχουν καὶ νέα στοιχεία, πιὸ ὀρθολογισμένα, πὸν βλέπουν τὴν ἑλληνικὴ πραγματικότητα, πὸν δὲν ἔχουν ἔμμονες ιδέες, γιατί στὴν πολιτικὴ πὸν βασίζεται σὲ ἀνθρώπινες μεταβλητὲς συνθήκες ἀλίμονο σὲ κείνον πὸν παρασέρνεται ἀπὸ τέτοιες. Καὶ τὰ νέα αὐτὰ στοιχεία ἀπὸ τὰ δυὸ στρατόπεδα, ξεκινώντας γιὰ τὴν ὄρα ἀπὸ τίς ἀρχές τοῦ σημερινοῦ πολιτεύματος, θὰ μποροῦσαν νὰ ὀργανωθοῦν γιὰ νὰ ρηξοῦν τὴν ἀντίδραση. Ἀφίνοντας ὀριστικὰ τὸ Βενιζέλο στὴν καινούργια του «ὀριστικῆ» ἀπόφαση νὰ μὴν ἀνακατοιδεῖ πιὰ στὴν πολιτικὴ, γιατί τὸνομα αὐτὸ προκαλεῖ ῖγην ἀνατριχίλας στὴ μεγάλη μάζα τοῦ λαοῦ, ἀφίνοντας ἀρ῀οριστικὲς βλέψεις καὶ δουλεύοντας στὶς ιδέες πὸν ἄλλοτε μᾶς ἔχαν ἐνώσει, πρὶν μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς ὑποτῆχθοῦν στὸ βενιζελισμό, νὰ ἐτομαστοῦν γιὰ ἕνα ἰδεολογικὸν ἀγῶνα. Ἄν ὁ σημερινὸς Πρωθυπουργὸς θελήσει νᾶσθει μᾶς, θὰ εἶταν ὁ ἰδανικώτερος ἀρχηγός. Ἄν τὸν κερδίσει ὀριστικὰ ἢ ἀντίδραση, θὰ τραβήξουμε τὸ δρόμο μονάχοι, ζητώντας μέσα στὶς τάξεις μᾶς τοὺς ἀρχηγούς. Στὴ δεύτερη αὐτὴ περίσταση ὁ ἀγῶνας μᾶς θὰ εἶναι πιὸ τραχὺς, μὰ ἢ νίκη πάντα θὰ εἶναι δική μᾶς καὶ ὄχι σὲ πὸν κειρό, γιατί ἢ ἀντίδραση δὲν μπόρεσε νὰ ριζώσει.

Γράφοντας ἐτοῦτα, δὲν περιμένω νὰ καρποφορήσει ἢ ἰδέα μου. Χαίρω πὼς στὸν τόπο μᾶς προέχουν οἱ μικροφιλοτιμίτες καὶ τὰ προσωπικά. Μὰ ὅταν κανένας εἶναι σὸν κρεβάτι, θρῖσκει εὐκαιρία νὰ ξεδιαλύνει τίς σκέψεις του, (μὲ τὸ ἑλαφρυντικὸ πὸν μπορεῖ νὰ πρ῀οθῶν γιὰ πυρετικὸ παραλήρημα), καὶ νὰ τίς γράψει τουλάχιστο ἔτσι, γιὰ νὰ θγάει τὸ ὄχι του.

A. ΤΡΑΝΟΣ

ΤΗΣ ΜΟΝΑΧΙΑΣ ΜΟΥ

Πάντα μονάχη μου στὴν κάμαρά μου,,
 Μ' ἀγάπης ὄνειρα κοντὰ σου ζῶ.
 Σφίγγω τὸν πόνο μου μὲς στὴν καρδιά μου,
 — Αἰώνια ἐσένανε σὲ ἦσκιο θωροῦ. —
 Ἔλα πιὰ... Πέρασαν χρόνια πὸν λείπεις...
 Μαγιά σου κόλαση μοιάξ' ἢ ζωή...
 Ἔλα κοντὰ μου... μὴν ξαναφύγεις,
 Γιατί μὲ νέρωσεν ἢ συλλοή.
 Γιὰ συντροφιά μου μόνο μοῦ μένουν
 Ἐάνθια πὸν μοῦστειλες τὰ θγενικά,
 Κι αὐτὰ, γιὰ δὲς τα, θλιμμένα γέρνου
 Νὰ μαρᾶθοῦνε σιγά...σιγά...

Χίος.

ΦΟΥΑΜΕΝ

ΜΠΡΟΥΣΣΟΣ

16

Ἡ δέμτερη ἱστορία ἔτυχε σὸν γνωισμό. Καθὼς διαβαίναμε τὸ πέρμα ἀπὸ τὴν ἀριστερὴ πρὸς τὴ δεξιά ὄχτη, εἶδα τρεῖς ταξιδιώτες, ὄχι καὶ τόσο χωρικούς, πὸν καθισμένοι κοντὰ σὲ ἕνα λεβεντόκορμιο δέντρο μαγέρεθαν. Τὴ σιὰ τους, πρ῀οξηση καὶ πετρόφτιαστη, τὴν εἶχαν στημένη στὴ βάση τοῦ κορμοῦ, ὥστε ἢ φλόγα ἀνεβζίνοντας καψάλιζε τὴ φλούδα. Στάθηκα καὶ τόλιμσα νὰν τοὺς παρατηρήσω ἂν δὲν εἶτανε σκληρὸ πὸν γιὰ μιά μικρὴ τους ἔτσι περαστικὴ ἐγκοιλία κατὰστρεφαν ἄδικα ἕνα τοῦ Θεοῦ ἀριστούργημα, αἰώνιον πλάσμα· ὁ κόπος τους δὲ θὰ πλήθαινε δὰ καὶ πὸν ἂν ἔχτιζαν τὴ σιὰ λίγο παρ῀κει. Καὶ κατὰστροσα μιά μικρὴ διδαχοῦλα. Τὸ πὸν ἅμα κατᾶστροφοῦν τὰ δέντρα, σιγὰ δὲν ξαναφαιτ῀ρονουν ἄλλα ὄμοια(1), παρὰ χαμ῀δεντρα χωρὶς ἀξία· πὸν ὅταν καὶ ἀπτὰ χαθοῦν, φέβγει τὸ χῶμα. πὸν τότες οἱ θελ῀τικαὶ ἀρτοὶ πρ῀οτόγονοι παρ῀δεισαι καταντοῦν ἀπελιτιστικὰ παντοινὴ ξεραῖλα κτλ. Ἄπὸ τὴν ἀπάντησή τους ἔβλεπε τὸ ἦξ῀σαν πὸν ἔπρεπε νὰ φειδονται τὰ δέντρα. Μὰ εἶπαν πὸν ὁ δικός τους τρόπος δὲν τὰ πείραξ· πειράζονται μονχὰ ὅταν οἱ φωτιὲς ἀνάθονται μ῀σα στὶς κορυφές. Διὸ τρεῖς κορυφές ἐκεῖ κοντὰ, μᾶθος καρθονιασμένες, μαρτηροῦσαν πὸν τοῦτο ἀληθινὰ γίνεται σισηματικά. Γιατί, προφιλ῀ξιμένη ἔτσι ἢ φωπὰ ὀλόγυρα μ῀σα στὴν κορυφὰ, ἐνεργεῖ, ἐνὸ στὰ ἀνοιχτὰ, ὅταν τὸ παρ῀μικρὸ φυσάει, σκορ῀ται ὁ ἀνεμος τίς φλόγες καὶ δὲ γλύφουν τὸ τσοκαῖλι.

Τὸ χαρακτηριστικὸ τῆς φαιτικῆς κατᾶστροφῆς τὸ βλέπεις ὄχι μονχὰ ἐδῶ σὸν ἑφτερο τάχα βασίλειο, παρὰ παντοῦ ὅπου κρατεῖ ἢ σιλή μᾶς. Ἄλλοτες ἢ Κύπρο, σιὸς καιροὺς τῶν Φράγκων, φημιζοῦσαν ὡς πηγὴ ἀφθονῆς ναιπηρήσιμης ξυλ῀κης· τί ἀπόγινε ὄλος ἐκεῖνος ὁ στολισμός καὶ πλοῦτος; Στὴ Μυτιλήνη εἶγε ἕνα ὀραιότατο λόγγο τ῀μμα (ὅπως ἐκεῖ λένε τ῀ορκα τὸς πέφκους), μὰ καὶ ἐκεῖνος τὸ περισσ῀τερο ἀφανίστηκε. Στὸν Σέλιον τὰ θονὰ τῆς Κρήτης πέρασα ἕνα δάσος ἀγροικαπ῀ρσασα — σπανι῀τατης νομ῀ζω λογιῆς δάσος — ὀλότελα ἀποτερωμ῀νο. Στὴ Ρόδο, ὅταν ἔμενα σὸν μοναστηρ῀ι, μοῖλεγε ὁ γούμενος πὸν μιά ἐπιτροπὴ χωριανοὶ παρ῀ουσι῀στηκαν καὶ τὸν παρ῀κινούσανε νὰ πρ῀πολήσει τὸ μοναστηριακὸ δάσος τῶν πέφκων ὥστε νὰν τὸ σπειροῦνε, καὶ ἀφτὸς, ἀντὶς ἀμέσως νὰν τοὺς δώσει τὴν πιὸ θαρ῀α του κατ῀ρα, μοῦ ζήτησε τὴ γνώμη μου ἂν δὲν εἶτανε φρόνιμο καὶ κερδοφόρο νὰ σιμορφ῀θει. Ὅμως πὸν κερδοφόρο; Τὸ πὸν πὸν ἰάβηναζε διὸ σοδιές, μὰ μὲ 10 ο)ο καρπὸ καὶ μὰ μὲ 5, ἔπειτα ἴσως μ῀τε

(1) Ὁ Henry O. Forbes (Eastern Archipelago σελ. 132) λέει : «Ὅταν τὸ παλιὸ δάσος ρημαγτεῖ, τὰ κατοπινὰ δέντρα εἶναι τὰ περισσ῀τερα ἀλλοτικῆς φυλῆς, φυλῆς σπᾶνας σὸν παλιὸ τὸ δάσος. Στὴ Σουμάτρα δέντρα μὲ ξύλο σπανι῀τατο καὶ πολυτιμ῀τατο κόβονται, μισοκαῖγονται, ἔπειτα ἀφίνονται νὰ σαπίσουν. Ἐκεῖ ἀνάμεσα σιὸς κορμούς θερ῀ζουν ἴσως διὸ σοδιές, ἔπειτα ἢ γῆς ἐγκαταλείπεται καὶ γλήγορα γεμίζει τιποτένια δέντρα ἢ κυριέβεται ἀπὸ ἀξερ῀ζωτο παλιόκορτο».

Μὰ καὶ μὲ τὰ παλιὰ δέντρα χάνονται καὶ διᾶφορα βοτανικὰ εἶδη. Πρ῀τση τὸν καθηγητὴ Δημάδη—ἐμπειρο συστατιστ῀—ἂν τοῦτο ἔγινε ἐδῶ στὴν Ἄτικῆ, καὶ μὲ βεβαίωσε μὲ ἕνα μελαγχολικ῀τατο κ῀νημα τῆς κεφαλῆς.